

Utvalgssak

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
--------	------------	----------

Vilt- og innlandsfiskeremnda

Utsendte vedlegg

Medsaksbehandlere

<navn>

<adm.enhet>

<beskrivelse av bidrag til saken>

Høringsuttalelse på forslag til Forskrift om utlegging av åte og foring av vilt.

Denne saken er utredet etter prinsippet for fullført saksbehandling.

Rådmannens innstilling:

Saksframlegget på forslag til Forskrift om utlegging av åte og foring av vilt sendes høringsinstansen som Halden kommunes uttalelse i saken.

Saksutredning:

Miljødirektoratet har sendt på høring forslag til Forskrift om utlegging av åte og foring av vilt. Høringsfrist er 1. oktober 2019.

Halden kommune synes det er positivt at det nå foreligger forslag på Forskrift om utlegging av åte og foring av vilt. Halden kommune har følgende kommentarer til høringsforslaget:

Generelt

Halden kommune mener det er et stort behov for at det etableres en tydelig forskrift som omhandler utlegging av åte og fôring av vilt. Vi savner dog en mer detaljert og forståelig definisjon på hva som er tillatt benyttet til fôring og åte, da dagens regelverk er vanskelig å forstå for de aller fleste. Hva som tillates reguleres av andre forskrifter, og dette bør også tydeliggjøres i forskrift om utlegging av åte og fôring av vilt.

Vi er positive til at det kommer på plass reguleringer om fôring og åting av villsvin, spesielt at det kommer forslag om forbud mot foring av villsvin. I Halden har vi opplevd en del uheldige konsekvenser der det har blitt foret villsvin.

Halden kommune er negative til forslaget om forbud mot åtebruk til store rovdyr. Forslaget vil få en del andre ringvirkninger enn kun det som er listet opp i formålet med forslaget. Videre ønsker vi muligheten til avledningsforing av flere viltarter, da det er et viktig og nyttig forvaltningsverktøy for både hjortevilt og villsvin.

Forskriften bør også, i tillegg til de forskrifter som listes opp, nevne Animaliebi-produktforskriften, CWD-forskriften og Fôrforskriften. Disse tre forskriftene har svært stor betydning for foreslått forskrift.

Konkret på foreslåtte paragrafer

§1: Formål.

Ingen innvendinger.

§2: Virkeområde.

Ingen innvendinger.

§3: Definisjoner.

- a) Definisjonen av åte er mangelfull, da den ikke inkluderer åte benyttet til fangst. Vi ønsker at åte til fangst tas inn i definisjonen. Samtidig må fangst og merking tas inn som aktivitet, på linje med jakt, felling, fotografering og observasjon.

For villsvin spesielt, er det svært aktuelt å benytte *avledningsfôring* for å avlede villsvin bort fra skadeutsatte jordbruksområder i utsatte perioder. Villsvin er veldig ømfintlige for forstyrrelser, slik at fred og ro i skogen der de kan være, i kombinasjon med det motsatte der de ikke skal være, er et av verktøyene villsvinforvaltningen bør ha – også med dagens nasjonale målsetting med villsvin. Svenske erfaringer viser at fôring i skogen i kombinasjon med jakt og skremming i jordbruksområder kan ha en svært god skadereduserende effekt.

Avledningsfôring av hjortevilt er også et viktig forvaltningsverktøy, som benyttes for å styre hjortevilt unna trafikk og jernbane.

Avledningsfôring virker ikke å falle under definisjonen *åte*, da hensikten ikke dekkes av den foreslåtte definisjonen (*jakt, felling, fotografering, observasjon eller lignende*). Heller ikke definisjonen på *fôring* mener vi er dekkende, da hensikten ikke er å bedre næringstilgangen for vilt, men styre viltet fra skadeutsatte områder. Halden kommune foreslår derfor en tredje definisjon, *avledningsfôring*.

Halden kommunes forslag til endret tekst på §3:

§3 Definisjoner

I denne forskriften menes med

a) *åte: animalsk eller vegetabilsk materiale som legges ut med formål å trekke vilt til fangst- eller åteplassen for jakt, felling, fangst, merking, fotografering, observasjon, eller lignende;*

b) *fôring: når animalsk eller vegetabilsk materiale legges ut til vilt med formål å bedre næringstilgangen for viltet*

c) *avledningsfôring: når animalsk eller vegetabilsk materiale legges ut til vilt med formål å trekke vilt vekk fra trafikk eller skadeutsatte jordbruksområder.*

§4: Aktsomhetsplikt ved fôring og utlegging av åte.

Ingen innvendinger.

§5: Fôring og utlegging av åte til villsvin.

Halden kommune er enig med forslaget om at fôring som har som hensikt å bedre næringstilgangen for villsvin ikke skal være tillatt.

Halden kommune er også enig i at det skal være tillatt å benytte åte til villsvin i forbindelse med jakt, felling og fangst. Åtejakt gjør jakten effektiv, sikker og human. Vi støtter forslaget om at mengden åte normalt skal konsumeres i løpet av et døgn tid, men ser utfordringer med å håndheve den definisjonen/begrensningen. Hvor stor mengde fôr som konsumeres normalt i løpet av et døgn vil variere mye med bestandsstørrelse, jakttrykk, flokkstørrelse og avstand mellom åter. Vi har ikke forslag til annen definisjon som er lettere å håndheve, men ønsker å påpeke utfordringen med definisjonen/begrensningen.

Samtidig ønsker vi at det er tillatt med *avledningsfôring* av villsvin, som forklart under §3, hvor plassering og en plan for etablering, gjennomføring og avvikling meldes kommunen. Slik vil kommunen ha kontroll på plassene for avledningsfôring. Det vil føre til at plassene fungerer etter hensikten å styre villsvin bort fra skadeutsatt arealer, og ikke fungerer som fôringsplasser med hensikt å bygge opp kunstig høye bestander. Det vil også gi kommunene mulighet til å regulere bruken av avledningsfôring ved å etablere egen lokal forskrift, som vi peker på i §8.

Halden kommunes forslag til endret tekst på §5:

§ 5 Fôring, utlegging av åte og avledningsfôring til villsvin

Det er ikke tillatt å fôre villsvin.

Det er tillatt å benytte åte til villsvin i forbindelse med jakt, felling og fangst. Åte som legges ut til villsvin skal ikke være i større mengde enn at det normalt konsumeres i løpet av et døgn tid.

Avledningsfôring er tillatt i vekstsesongen, med hensikt å redusere skade på dyrket mark. Plassering skal meldes kommunen, med koordinater og en plan for etablering, gjennomføring og avvikling.

§6: Fôring og utlegging av åte til store rovdyr

Miljødirektoratet (MD) skriver at bakgrunnen for at det nå foreslås en ny forskrift er Prop. 75 L (2009-2010) hvor det redegjøres for behovet for å kunne regulere bruken av åte der dette kan medføre en risiko for både vilt, miljø og unntaksvis mennesker.

Vår vurdering er at åte til store rovdyr kun er aktuelt i områder hvor det ikke vil medføre risiko av betydning for vilt, miljø eller mennesker. Fôring av store rovdyr i forbindelse med "rovdyrturisme" vil i større grad medføre risiko.

MD skriver videre at det i proposisjonen uttrykkes et behov for å kunne regulere bruken av åte i forbindelse med skadefelling av store rovdyr, og i forbindelse med "rovdyrturisme" som kan gi uønskede atferdsendringer hos rovdyr.

Vår vurdering er at det her må skilles på åte til jakt, felling og fangst, og åte til fotografering, observasjon eller lignende, der det siste ledd kan knyttes direkte til "rovdyrturisme" som ennå ikke er etablert i særlig grad i Norge. I proposisjonen vises det til erfaringer fra Sverige og Finland. Det hevdes at åte til store rovdyr kan skape uønskede atferdsendringer hos rovdyr. Vår vurdering er at dette ikke er relevant når det gjelder åte i forbindelse med lisensfelling og kvotejakt da viltet vil bli skutt på åteplassen. Vilt som blir jaget, jaktet på eller skutt på åte vil sannsynligvis opprettholde naturlig atferd og skyhet ovenfor mennesker. Vi vurderer videre at det som blir nevnt som en aktuell problemstilling med vilt som følge av åte tar opphold i nærheten av veger eller bebyggelse, og medfører en

sikkerhetsrisiko, ikke er relevant da åte til store rovdyr kun er aktuelt i områder med tilstrekkelig avstand fra veger og bebyggelse. Den andre utfordringen som MD nevner er at rovvilt kan ta opphold ved beiteområder for husdyr som følge av bruk av åte. Da jakttiden for store rovdyr i sin helhet strekker seg fra 21. august (brunbjørn) – 31. mai (ulv) vil denne utfordringen være minimal da den i stor grad ikke er i konflikt med beitesesongen. Det kan eventuelt fastsettes et tidsrom der åte kan legges ut for å sikre at det ikke blir konflikt med beitesesong og husdyr. Det foreslås da en tidsramme som følgende: 10. september – 30. april.

Opparbeiding av åteplassen og utlegging av åte kan først skje innenfor rimelig tid før fellingsperioden (jakttiden) på den aktuelle rovviltarten i det aktuelle fellingsområdet det skal foregå lisensfelling eller kvotejakt. Det er en forutsetning at det er vedtatt kvote for lisensfelling av ulv, brunbjørn eller jerv, eller kvotejakt på gaupe i det aktuelle området, og at det er definert et fellingsområde. Åte til store rovdyr skal meldes til Fylkesmannen. Utlegging av åte må umiddelbart opphøre ved jakttidens slutt, eller endre karakter slik at det ikke vil trekke til seg store rovdyr. Det er et viktig prinsipp at åtejakt på rødrev fortsatt er en lovlig og effektiv jaktform. Jaktformen bedrives i de områdene hvor det også er aktuelt med lisensfelling og kvotejakt på store rovdyr. Åtejakt på rødrev og dertil opparbeiding av åteplass og utlegging av åte må skjermes fra bestemmelsene foreslått i denne forskriften.

Andre hensyn

Hensynet til human jakt i Viltlovens §19, der det står at jakt og fangst skal utøves på slik måte at viltet ikke utsettes for unødige lidelser, bør i denne sammenhengen veie tungt. Jakt på åteplasser vil kunne åpne for sikker og effektiv felling der det ligger til rette for sikre skudd mot vilt som ikke er i bevegelse eller er stresset på noen måte. Åteplasser er ofte opparbeidet med skjul og skytestøtte. Dette gir gode forutsetninger for human jakt i tråd med Viltlovens §19.

Sporsnø er ofte en forutsetning for effektiv lisensfelling av store rovdyr. I områder med tradisjonelt snøfattige vintre vil alternative jaktformer som for eksempel åtejakt være nødvendig for å sikre et effektivt uttak av vedtatt antall individ/flokker.

Endringsforslag

Vårt forslag er å opprettholde muligheten for utlegging av åte til store rovdyr i forbindelse med lisensfelling og kvotejakt og innenfor fellingsperioden (jakttiden) og fellingsområdet (det geografiske avgrensede området som definerer jaktområdet), slik det framgår av eget forslag til ny forskrift. Vi ønsker å presisere at det kun er tillatt å benytte åte til store rovdyr *i forbindelse* med lisensfelling av ulv, brunbjørn og jerv, og kvotejakt på gaupe. Det er en forutsetning at opparbeiding av åteplass og utlegging av åte skal knyttes til - og skje - i forbindelse med lisensfelling eller kvotejakt både i tid (fellingsperioden) og i rom (fellingsområdet). For å unngå konflikt med husdyr på beite foreslås det å definere et tidsrom for åte til store rovdyr: 10- september – 30. april. Åtet skal være tilfredsstillende merket i en radius av 100 meter og meldes til Fylkesmannen med koordinater og hvilke arter åteplassen er ment for. Tilfredsstillende merking er minimum fire informasjonsplakater (i fire forskjellige himmelretninger fra åtet) i A4-format med opplysninger om at det er en åteplass for store rovdyr, formål og kontaktopplysninger. Setning 3 i forskriften faller bort da åte til jerv i forbindelse med lisensfelling omfattes av ny setning 2.

Halden kommunes forslag til endret tekst på §6

§6 Fôring og utlegging av åte til store rovdyr

Det er ikke tillatt å fôre gaupe, jerv, ulv, brunbjørn eller kongeørn.

Det er kun tillatt å benytte åte i forbindelse med lisensfelling av ulv, brunbjørn og jerv, kvotejakt på gaupe, og til fotografering og observasjon av kongeørn.

Det er kun tillatt å benytte åte til jerv i forbindelse med lisensfelling.

For åte til gaupe, jerv, ulv og brunbjørn gjelder følgende bestemmelser:

- *Det kan kun åtes i tidsrommet 10. september - 30. april.*
- *Det kan kun åtes innenfor fellingsområdet.*
- *Åtet skal merkes og meldes til Fylkesmannen.*

§7: Fylkesmannens myndighet til å regulere fôring og bruk av åte.

Ingen innvendinger.

§8: Kommunens myndighet til å regulere fôring og bruk av åte.

Halden kommune ønsker at kommunen får en videre myndighet til å regulere fôring og bruk av åte enn forslaget gir. Vi ønsker at kommunen får myndighet til å regulere fôring og bruk av åte til villsvin også ved ulemper og skader i landbruket, som vil være av praktisk nytte spesielt for områder som har eller kan få tilhold av villsvin.

Halden kommunes forslag til endret tekst på §8:

§8: Kommunens myndighet til å regulere fôring og bruk av åte.

Dersom fôring eller utlegging av åte kan føre til tilgrising, helserisiko eller annen ulempe på offentlig sted og hindre ferdsel på offentlig sted kan kommunen ved lokal forskrift forby fôring eller utlegging av åte i bestemte områder og tidsrom, og sette andre vilkår for slik aktivitet.

Dersom utlegging av åte til villsvin kan føre til ulemper, kan kommunen med lokal forskrift regulere bruk av åte til villsvin.

§9: Klagerett

Ingen innvendinger

§10: Straff

Ingen innvendinger

§11: Ikrafttredelse

Ingen innvendinger.

Dokumentet er elektronisk godkjent av:

<Sett inn navn på den eller de som har dokumentert godkjenning av saken i ePhorte – eller slett denne linja>